

משנה - תמורה - רע"ב

[פרק א](#) • [פרק ב](#) • [פרק ג](#) • [פרק ד](#) • [פרק ה](#) • [פרק ו](#) • [פרק ז](#)

פרק א

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#)

פרק ב

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#)

פרק ג

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#)

פרק ד

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#)

פרק ה

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#)

פרק ו

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#)

פרק ז

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#)

פרק א - משנה א

הכל ממירין. הכל מתפייסין בקדשת תמורה, שתופסת קדשת תמורה בבחמת חליו, אם אמר זו תחת זו של הקדש. בין על פי אנשים בין על פי נשים, כגון אם המירה אשה, תופסת קדשת תמורה על פיה. והכל דתנינן הכא, לאתויי יורש שאם המיר בקרבן שהפריש מורישו בחייו, תמורתו תמורה **א**: לא שאדם רשאי להמיר. דהא כתיב לא ימיר: מומר. נתפסת עליה קדשה ושתיהן קדושות: וסופג את הארבעים. לוקה על לאו דלא ימיר, ואף על גב דלאו שאין בו מעשה הוא, דקימא לן כל לאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו חוץ מנשבע ומימר ומקלל את חברו בשם **ד**. ואם תאמר, לאו הנתק לעשה הוא, דכתיב והיה הוא ותמורתו יהיה קדש, ואין לוקין על לאו הנתק לעשה. יש לומר, דשאני הכא שהלאו כולל יותר מן העשה שבו, שכל מימר לוקה ואין כל מימר עושה תמורה, שהרי שתפים וצבור אין עושין תמורה, וכיון דאין העשה שוה ללאו לא מקרי לאו הנתק לעשה: הפהנים ממירין את שלהן. קרבנות שהפריש הפהן להקריב לעצמו, אם המיר בו הפהן מתפייס בתמורה: לא בחטאת ולא באשם. שנתן לו ישראל שיקריב לו, אם המיר בו הפהן אין עושה תמורה על ידו, דהא אין לו חלק בו, אלא משעת הקטרת אמורין ואילך זוכה בבשר, ואין אדם מתפייס בדבר שאינו שלו: ולא בבכור. שנתן לו ישראל: וכי מפני מה אין הפהנין ממירים בבכור. והלא כלו של פהן הוא ומחיים נותנים לו ואין ישראל מתכפר בו: מה חטאת ואשם אין ממירין. דהא ודאי פשיטא לן דאין הפהנים זוכים בהן אלא מהקטרת אמורין ואילך: מה לי אינו ממיר בחטאת ואשם. כלומר, דין הוא שאין פהנים ממירין בחטאת ואשם כו': והיה הוא ותמורתו. מקיש תמורה להקדש עצמו: היכן קדשה חלה. על ההקדש, בבית בעלים: אף תמורה. לא תחול אלא בבית בעלים, אבל בבית פהן לא חילא לגמרי, הלכך אין פהן ממיר בבכור. אבל ישראל אם המיר בו, נתפס בקדשה, שהרי ברשותו חלה הקדשה על הבכור **ה**. והלכה עקיבא כרב

פרק א - משנה ב

מְמִירִין מִן הַבָּקָר עַל הַצֹּאן וְכוּ'. דְּכַתִּיב בְּהֵמָה בְּבַהֲמָה, וְצֹאן וּבָקָר זִכְרִים וּנְקֻבוֹת כִּלְהוּ בְּהֵמָה מִקְרוּ: **טוֹב בְּרַע**. טוֹב שֶׁל חֲלִין לֹא יִמִּיר אוֹתוֹ בְּרַע שֶׁל קֹדֶשׁ, וְאִם הָיָה יִמִּיר וְגו', אֲלֵמָּא בְּעֵלֵי מוֹמִין עֲבָדֵי תַּמּוּרָה. וְאַבְעַל מוֹם חִילָּא תַּמּוּרָה, דְּכַתִּיב אוֹ רַע בְּטוֹב, דְּמִשְׁמַע בְּעַל מוֹם שֶׁל חֲלִין בְּתָם שֶׁל קֹדֶשׁ: **וְאִיזְהוּ טוֹב בְּרַע**. כְּלוּמַר, אִיזְהוּ רַע שֶׁל קֹדֶשׁ דְּעֲבִיד תַּמּוּרָה, כֹּל שֶׁקֹּדֶם הִקְדָּשׁוֹ אֶת מוֹמוֹ. אֲבָל קֹדֶם מוֹמוֹ אֶת הִקְדָּשׁוֹ דְּלֹא חִלָּה עָלָיו קֹדֶשׁהּ, לֹא עֲבִיד תַּמּוּרָה. מִדְּהִיב מְצִי לְמַכְתָּב לֹא יִמִּיר טוֹב בְּרַע אוֹ רַע [נפול], וְהָיָה מִשְׁמַע [נא רע] לֹא יִמִּיר לֹא בְּטוֹב וְלֹא בְּרַע, בְּטוֹב בְּתַרְא דְּכַתָּב רַחֲמֵנָּא לְמָה לִי, לוֹמַר לְךָ טוֹב מִעֲקָרוֹ, שֶׁבְּשַׁעָה שֶׁהִקְדָּשׁ הָיָה תָם וְשׁוֹב נִפְל בּוֹ מוֹם, עוֹשֶׂה תַּמּוּרָה. רַע מִעֲקָרוֹ, שֶׁנִּפְל בּוֹ מוֹם קֹדֶם שֶׁהִקְדָּשׁ, אֵין עוֹשֶׂה תַּמּוּרָה: **מְמִירִין אֶחָד**. שֶׁל חֲלִין בְּשָׁנִים שֶׁל קֹדֶשׁ, כְּגוֹן שֶׁאָמַר הָרִי זֶה תַּחַת אֵלָיו: **וּשְׁנַיִם**. דְּחֲלִין בְּאַחַד דְּקֹדֶשׁ, כְּגוֹן הָרִי אֵלָיו תַּחַת זֶה: **מָה הוּא מִיָּחָד**. דְּכַתִּיב הוּא. וְאֵין הִלְכָה כְּרַבִּי שְׁמַעוֹן:

פרק א - משנה ג

אֲבָרִים בְּעֲבָרִים. אֲבָרִים דְּחֲלִין בְּעֲבָרִים דְּקֹדֶשׁ. שְׂאִם אָמַר תְּהֵא רְגַל בְּהֵמָה זֶה תַּמּוּרַת עֵבֶר קֹדֶשׁ שֶׁבְּמַעֵי בְּהֵמָה זֶה, אֵין הִקְדָּשָׁה חִלָּה עַל הָאֲבָר: **וְלֹא עֲבָרִים בְּאֲבָרִים**. שְׂאִם אָמַר הָרִי עֵבֶר שֶׁבְּבִהֲמַת חֲלִין זֶה תַּמּוּרַת רְגַל שֶׁל בְּהֵמַת קֹדֶשׁ זֶה, אֵין הָעֵבֶר קֹדֶשׁ: **וְלֹא עֲבָרִים וְאֲבָרִים**. שֶׁל חֲלִין, בְּשִׁלְמִים דְּקֹדֶשׁ: **וְלֹא שְׁלָמִים**. דְּחֲלִין, בְּעֲבָרִים וְאֲבָרִים שֶׁל קֹדֶשׁ: **מְמִירִין אֲבָרִים בְּשְׁלָמִים**. אָמַר הָרִי רְגַל בְּהֵמַת חֲלִין זֶה תַּמּוּרַת בְּהֵמַת קֹדֶשׁ זֶה, חִלָּה תַּמּוּרָה עַל הָאֲבָר וּפְשֻׁטָה לָהּ בְּכֹל הַבְּהֵמָה וְהוּיָא תַּמּוּרָה כִּלְהוּ וְקִרְבָּה: **וְלֹא שְׁלָמִים בְּהוֹן**. דְּאֵין כַּח בְּאֲבָר אֶחָד שֶׁל בְּהֵמַת קֹדֶשׁ לְעִשׂוֹת תַּמּוּרָה: **וְהֵלֵא בְּמִקְדָּשֵׁינוּ**. בְּתַחֲלַת הַהִקְדָּשׁ כְּשֶׁאָמַר רְגַלָּה שֶׁל זֶה עוֹלָה: **כִּלְהוּ עוֹלָה**. כְּדִילְפִינָן מִקְרָא דְּכַתִּיב (ויקרא כז) כֹּל אֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ לְה' יִהְיֶה קֹדֶשׁ, כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר יִהְיֶה קֹדֶשׁ, לְרַבּוֹת אֶת כִּלְהוּ. וְהִלְכָה כְּתַנָּא קַמָּא:

פרק א - משנה ד

אֵין הַמְדַמְעַ מְדַמְעַ אֶלָּא לְפִי חֶשְׁבוֹן. סָאָה שֶׁל תְּרוּמָה שֶׁנִּפְלָה לְפָחוֹת מִמָּאָה חֲלִין וְנִדְמָעוּ, וְנִפְל מִן הַמְדַמְעַ לְמִקּוֹם אַחֵר, בְּעֵינָן מָאָה מִן הַחֲלִין לְפִי מָה שֵׁישׁ תְּרוּמָה בְּסָאָה זֶה שֶׁל דְּמוּעָה, וְלֹא בְּעֵינָן מָאָה סָאָה כְּנִגְדַּךְ כֹּל אוֹתָהּ סָאָה שֶׁל דְּמוּעָה, שְׂאִינָה נַחֲשָׁבֶת כִּלְהוּ תְּרוּמָה לְאַסֵּר חֲלִין שְׁנַיִם: **וְאֵין**

המחמץ מחמץ אלא לפי חשבון. עסה של חליו שנתחמצה בשאר של תרומה הרי כלה אסורה לזרים. ואם נפל מאותה עסה לתוך עסה אחרת של חליו וחמצתה, אינה אוסרתה אלא לפי חשבון שאר של תרומה שנתערב בה, ולא מתסרא אחרונה אלא אם כן נפל בה מן הראשונה שעור גדול כל כך שיש בשאר של תרומה המערב בה כדי לחמץ האחרונה בלא צרוף החליו המדמעים: ואין מים שאובים פוסלים את המקוה אלא לפי חשבון. מקוה שיש בו אחת ועשרים סאים מי גשמים, ממלא בכתף תשע עשרה סאין ופותקן למקוה דרך המשכה והן טהורים. ואף על גב דשלשה לגין מים שאובין פוסלין את המקוה, השאיבה כשרה כשהיא דרך המשכה והיה שם בראשונה רב שעור מקוה שהוא עשרים ואחת סאין מי גשמים. והינו לפי חשבון, דאין השאובים פוסלים המקוה כשהן דרך המשכה אלא אם כן הן עשרים סאים מים שאובים, שאין שם רב שעור מקוה ממי גשמים. כך נראה פרוש משנה זו, וכן פרשתי במסכת תרומות פרק סאה תרומה. אבל בגמרא הכי פרושא, לפי חשבון כלים, שאין שלשה לגין מים שאובין פוסלים את המקוה אלא אם כן נפלו למקוה משלשה כלים או פחות, אבל אם נפלו מארבעה כלים או יותר, אינן פוסלים, והינו דקאמר ואין מים שאובים פוסלים את המקוה אלא לפי חשבון, שמתשבים הכלים שמהן נפלו שלשה לגין מים למקוה, ומונין אותן, אם הם שלשה כלים או פחות פוסלים את המקוה, ואם משלשה כלים ולמעלה, אין פוסלין [n]. ומתניתין רבי יוסי בן חוני היא, דהוא סבר שלשה לגין שנפלו מיותר משלשה כלים אין פוסלין, ואינה הלכה [v]:

פרק א - משנה ה

אין מי חטאת נעשין מי חטאת אלא עם מתן אפר. בשעה שנותן את האפר נעשים מי חטאת, והלכך בעינן שיהיו מים תחלה בכלי ואחר כך אפר. אבל נתן אפר תחלה ואחר כך מים, פסול, דהא לא היו שם מים בשעת מתן אפר כדי שיעשו מי חטאת, ותו לא מעבדי מי חטאת. וקרא דכתיב (במדבר יט) ונתן עליו מים חיים, לא שיתן המים על האפר, דהא כתיב מים חיים אל כלי, דמשמע המים נתונים אל הכלי ולא אל [האפר], אלא, ונתן עליו, להזהיר שאחר שיתן [האפר] על המים יערבם באצבעו יפה ויחזיר המים שתחתיו עליו [י]: **אין בית הפרס עושה בית הפרס.** שדה שנחרש בה קבר, אם חזר וחרש בית הפרס ושדות שסביבותיו, לא מחזקינן לשאר שדות כבית הפרס ולומר שהמחרשה הוליקה העצמות לשדות שסביבותיה, דקבר אחד לא עביד בית הפרס. אלא כל אותה שדה שאבד בה הקבר שאין ידוע היכן הוא, ומלא מענה לכאן ומלא מענה לכאן לאותו דרך שרגילים בני הבקעה לחרש שדותיהן, אם למזרח ומערב או צפון ודרום, דשמא לאחד משני ראשיה הנה הקבר ומשם נתגלגל העצם לתוך

אחת מן השדות שמכאן ומכאן **[יא]**, וכן שערו חכמים דמלא המענה ראויות העצמות לגלגל על ידי המחרשה, טפי לא. וכמה מלא מענה, מאה אמה: **ואין תרומה אחר תרומה**. השתפים שתּרמו זה אחר זה, תרומת הראשון אינה תרומה, דכיון שחזר השני ותּרם, גלי דעתיה דלא ניחא ליה בתרומת הראשון, והוי ליה ראשון תּורם שלא מדעת חברו, וכן השני **[יב]**. ומתניתין רבי עקיבא היא **[יג]**, ואינה הלכה. אלא אם תּרם הראשון כשעור דהינו אחד מחמשים, אין תרומת השני תרומה. ואם לא תּרם הראשון אלא בעין רעה **[יד]**, כגון שתּרם אחד מששים, תרומת השני תרומה **[טו]**: **ואין תמונה עושה תמונה**. דאמר קרא ותמונתו יהיה קדש, ולא תמונת תמונתו: **ולא הולד עושה תמונה**. דאמר קרא והיה הוא, ולא הולד: **רבי יהודה אומר הולד עושה תמונה**. דאמר קרא יהיה, לרבות את הולד. ורבנן סברי, יהיה, לרבות שוגג כמזיד, שאם סבר [להמיר] שחר [והמיר] את הלבן, דגבי קדשים לא קדיש משום דהוי הקדש בטעות, וגבי תמונה קדיש. והלכה כחכמים. ומיהו אף על גב דאין תמונה עושה תמונה, קימא לן ממירין וחוזרין וממירין בבהמה אחת, ואפלו כמה בהמות על בהמה אחת של הקדש, בין בבית אחת בין בזה אחר זה, כּלן תמונה:

פרק א - משנה ו

שלא נאמר אלא בבהמה. ואם המר ימיר בהמה בבהמה: **קדשי בדיק הבית אין עושין תמונה**. דגבי תמונה כתיב קרבן, וקדשי בדיק הבית לא אקרו קרבן: **אמר רבי שמעון והלא המעשר בכלל היה**. רבי שמעון סבירא ליה דקדשי בדיק הבית אקרו קרבן, הלכּד לא נפקא לן דלא עבדי תמונה אלא מהכא: **והלא מעשר בכלל היה**. בכלל כל הקדשים דעבדי תמונה: **ולמה יצא**. דכתיב בדידיה דעושה תמונה, דכתיב גבי מעשר לא יבקר בין טוב לרע ולא ימירנו: **מה מעשר קרבן יחיד**. ועושה תמונה, אף כל קרבן יחיד עושה תמונה: **יצאו קרבנות צבור**. והשתפין. דמעשר ליתיה בשתפות, כדאמרין בפרק בתרא דבכורות **[דף כו]**, יהיה לך ולא של שתפות: **יצאו קרבנות בדיק הבית**. דאף על גב דאקרו קרבן כדכתיב **(במדבר לא)** ונקרב את קרבן ה' איש אשר מצא כלי זהב, אינו קרבן מזבח כמעשר. ורבנן דאמרי לעיל קדשי בדיק הבית לא אקרו קרבן, סברי, נהי דקרבן ה' אקרו, קרבן לה' לא אקרו כשאר קרבנות מזבח:

פרק ב - משנה א

יש בקרבנות היחיד. וקרבנות הצבור אין נוהגים אלא בזכרים. דרפן עולות, ועולה זכר הוא, ואין מביאין שלמים אלא כבשי עצרת דזכרים הן, וחטאת שלהן נמי כתיב בכולהו שעיר חטאת אחד: **קרבנות היחיד חיבין באחרייתן**. כלומר, יש מאותן **ב** שקבוע להן זמן שאפלו עבר זמן חיב להקריבם, כגון עולת יולדת וקרבנות מצרע, אם עבר שמיני שלו חיב להקריבם לאחר זמן. אבל קרבנות צביר שיש להם זמן **ג**, אם עבר זמן בטל קרבנן: **משקרב הזבח**. שאם קרב הזבח בזמנו ולא קרבו נסכיו עמו, חיבין להקריבם אפלו מכאן ועד עשרה ימים. דכתיב בפרשת פינחס בכלהו ומנחתם ונספיהם לפרים, לומר לך מנחתם ונספיהם של קרבנות צביר קרבים אפלו בלילה ואפלו למחר, אם קרבו קרבן בזמנו ולא נזדמנו להם מנחות ונסכים, מקריבין אותן פשיזדמנו להן אפלו לאחר כמה ימים: **חבתי כהן גדול**. דוחין שבת וטמאה. דכתיב בהו מנחת תמיד, הרי לך כמנחה של תמידין שדוחה שבת וטמאה. דבתמיד כתיב במועדו, ואמרינן במועדו אף בשבת, אף בטמאה, שאם היו רב הפהנים טמאים עושים אותו בטמאה: **פר יום הכפורים**. פרו של כהן גדול: **אלא שזמנו קבוע**. כלומר, אין הטעם תלוי אלא בקביעות הזמן, דכל קרבן שזמנו קבוע ואם עבר הזמן אין לו תשלומים, דוחה שבת וטמאה. והלכה כרבי מאיר:

פרק ב - משנה ב

חטאת היחיד שפפרו בעליו. שאבדה ונתפפר באחרת ואחר כך נמצאת הראשונה: **ושל צבור**. שפפרו באחרת: **אינן מתות**. דחטאות המתות הלכה למשה מסיני היא, וסבירא ליה לתנא קמא דליחיד גמירי ולא לשל צבור: **רבי יהודה אומר ימותו**. דבשל צבור נמי גמירי: **אמר רבי שמעון מה מצינו**. כלומר, קימא לן חמש חטאות מתות, שמתו בעליה, ושפפרו בעליה באחרת, ושעברה שנתה, ולד חטאת, ותמורת חטאת. וכי היכי דתלת מניהו **ז** לאו בצבור גמירי, דהא לא משפחת להו בקרבנות צבור, ולד חטאת לא משפחת לה בצבור, שאין חטאת נקבה בצבור, ותמורת

חטאת נמי אין קרבן צבור עושה תמונה, ושמתו בעליה אין צבור מתים
[ח] : אף שפפרו בעליה ושעברה שנתה. אף על גב דאפשר דמשתכחי
בצבור, לא גמירי דמתות: **בַּיחיד דְּבָרִים אַמּוּרִים**. דמתות: **אַבֵּל לֹא**
בצבור. והלכה כרבי שמעון:

פרק ב - משנה ג

ואין תמונה עושה תמונה. דתמורתו אמר רחמנא ולא תמורת תמורתו:
אָבִירִים וְעִבְרִים לֹא מְמִירִים. דבהמה בבהמה כתיב **[ט]** : **עַל בְּעֵלֶת מוֹם**
קְבוּעַ. שאם המיר בהמת חליו בעלת מום בבהמה תמימה של הקדש, חלה
עליה קדשה חמורה כל כך שאם יפדוה לא תצא לחליו לגזז ולעבד, אלא
כדין קדשים שקדם הקדשן את מומן ששפודין אותו אין בהן התר גזה
ועבודה אלא התר אכילה, מה שאין כן בקדשים שאם קדם מומן להקדשן
יוצאין לחליו על ידי פדיון לגזז ולעבד, אבל בתמונה גלי קרא טוב ברע
או רע בטוב, לא הפריש בין תם לבעל מום: **עֲשֵׂה שׁוּגֵג כְּמִזִּיד בְּתַמוּנָה**.
שאם סבור לומר שור שחר שיצא מביתי תחלה יהא תמונה תחת זו, ויצא
מפיו שור לבן, גבי תמונה קדיש ולוקה, דגלי ביה קרא יהיה קדש, לרבות
שוגג כמזיד. אבל בכהאי גוונא **[י]** לקדשים, אם בעל מום הוא, למזבח לא
קדיש ואינו לוקה, דהקדש טעות אינו הקדש: **הַפְּלֵאִים**. הבא מתיש
ורחל: **לֹא קִדְשִׁים**. בתמונה. ואף על גב דתמונה חלה קדשתה על בעל
מום קבוע, אינה חלה על אלו: **וְלֹא מְקַדְשִׁים**. אחרים בתמונה, אם
קדשים הם. וטרפה משפחת לה שהיא קדושה, כגון שהקדיש בהמה
ואחר כך נטרפה, ובזו הצרף לומר דאף על פי שקדושה היא, אין עושה
תמונה. אבל פלאים וטמטום ואנדורוגינוס, מתחלת בריתן נתקלקלו ואי
אתה מוצא בהן קדשה אלא בולדי קדשים, שקדשה אמם קדם
שנתעברה, דהשתא מאליהן קדשים, דירד אמן הו, ובהן הצרף לומר דאין
עושין תמונה. ואליבא דרבי יהודה דאמר בשאר ולד קדשים עושה
תמונה. ולא דמו לבעל מום, דבעל מום יש במינו קרבן, אבל הנד אין
במינו קרבן **[יא]** וחשיבי כבהמה טמאה שאינה עושה תמונה. וכרבי יוסי
ברבי יהודה **[יב]** וכרבי אלעזר קימא לו, דליכא מאן דפליג עליהו בהא:

פרק ג - משנה א

אלו קדושים. וילד ולדן עד סוף העולם. בגמרא פריך, כיון דתני ולדן וילד ולדן, עד סוף העולם למה לי. משום דשמעיה תנא דידן לרבי אליעזר דאמר לקמן וילד שלמים לא יקרב שלמים, משום הכי תנא וילד ולדן עד סוף העולם, כלומר, לא מיבעיא בולדן דלא מודינא לך, אלא אפלו עד סוף העולם לא מודינא לך {ג}: **ולד שלמים לא יקרב שלמים**. אלא פונסו לכפה ומת. מדרבנן. משום גזרה, דאי אמרת וילד שלמים יש לו תקנה, אתי לשהויי לאם עד שתלד ויגדל עדרים מן הולדות ואתו בהו לידי גזה ועבודה {ד}: **לא נחלקו על וילד וילד שלמים**. מודים חכמים לרבי אליעזר בולד וילד שלמים דלא יקרב, שמחשבתו נפרת מתוך מעשיו דלגדל עדרים בעי. ופסק ההלכה כתנא קמא (שולד) וילד ולדן עד סוף העולם הרי אלו כשלמים: **העיד רבי יהושע וכו'**. דלא כרבי אליעזר. ועדות זה אמת והלכה: **ואכלנו ולדה שלמים בחג**. בחג השבועות קאמר, שאם היה ממתין ומצפה לחג הסוכות, נמצא עובר בעשה {ה}, שנאמר (דברים יב) ובאת שמה והבאתם שמה, דמשמע ברגל ראשון שתבא שמה, תביא כל נדרים שעליך. מיהו בלאו דלא תאחר אינו עובר עד שיעברו עליו שלש רגלים:

פרק ג - משנה ב

הרי אלו כתובה. אמוריהן קרבים על גבי המזבח והבשר נאכל ליום ולילה: **ובלבד שאינן טעונין לחם**. דכתוב על לחם התודה, התודה עצמה טעונה לחם, ולא ולדה ותמורתה טעונים לחם: **תמורת עולה**. כגון המיר זכר {ו} בעולה: **וילד תמורתה**. כגון המיר נקבה בעולה, דנקבה מתקדשת בתמורת עולה, וילדה ותמורה זכר:

פרק ג - משנה ג

ויביא בדמיו עולה. ורישא דקתני הרי אלו בעולה גבי וילד של תמורה, משום דהקדש ראשון שבאו אלו כלם מפחו הוא קרב, דזכר הוא. אבל

הָכָא בַּמִּפְרִישׁ נִקְבָה לְעוֹלָה, הַקֹּדֶשׁ רֵאשׁוֹן שְׁכָלָם בָּאִים מִכְחוֹ נִקְבָה הִיא וְאִינָה קִרְבָּה, הַלֶּכֶד אֵינּוּ כְּעוֹלָה אֶלָּא יִמְכָר וַיָּבִיא בְּדַמּוֹ עוֹלָה: **הַמִּפְרִישׁ נִקְבָה לְאִשָּׁם.** וְאִין אִשָּׁם בָּא מִן הַנִּקְבָּה: **תְּרַעָה עַד שְׁתַּסְתַּאב.** עַד שְׁיִפֹּל בָּהּ מוּם. וַיִּבְגְּמָרָא פְּרִיֶד, וְתִמְכָר בְּלֹא מוּם, דְּהוֹאִיל וְלֹא חֲזִיָּא לְמַלְתִּיהָ מוּם גַּמּוּר הוּא זֶה וְלֹא קֹדֶשָׁה אֶלָּא לְדַמִּי, וְתִמְכָר מִיַּד וַיָּבִיא בְּדַמִּיהָ אִשָּׁם. וּמְשַׁנִּי, הוֹאִיל וַיִּנְחַת לֵהּ קֹדֶשֶׁת דְּמִים, נִחְתָּה לֵהּ נִמִּי קֹדֶשֶׁת הַגּוֹף לְהָא מַלְתָּא דְּבַעֲיָנָן מוּם: **אִם קִרְבַּ אִשְׁמוּ.** וְתוּ לֹא צְרִיֶד לְאִשָּׁם: **יִפְלוּ דְמִיהָ לְנִדְבָה.** לְשׁוֹפְרוֹת שְׁבַמְקֹדֶשׁ שְׁמַהֲן הִיוּ נוֹטְלִים לְהַבִּיא לְנִדְבַת צְבוּר: **תִּמְכָר שְׁלֹא בְמוּם.** דְּהוֹאִיל וְלֹא חֲזִיָּא לְאִשָּׁם אִין לָךְ מוּם גְּדוֹל מְזָה, וְלֹא קֹדֶשָׁה קֹדֶשֶׁת הַגּוֹף, וְתִמְכָר מִיַּד וַיָּבִיא בְּדַמִּיהָ אִשָּׁם. וְאִף עַל גַּב דְּגַבִּי מִפְרִישׁ נִקְבָה לְעוֹלָה לֹא פְּלִיג רַבִּי שְׁמַעוֹן דְּבַעֲיָא מוּם, הֵתִם הוּא דְּאִיכָּא שְׁם עוֹלָה בְּנִקְבָּה, דְּאִשְׁכַּחַן עוֹלַת נִקְבָּה בְּעוֹף, אֲבָל אִשָּׁם נִקְבָּה לֹא מְצִינּוּ, הַלֶּכֶד הִינּוּ מוּמָא וְלֹא קֹדֶשָׁה אֶלָּא לְדַמִּי. וְאִין הַלְכָה כְּרַבִּי שְׁמַעוֹן: **תְּמוּרַת אִשָּׁם וְכוּ'.** כֶּלָּן יִרְעוּ, דְּהַלְכָה הִיא כָּל שְׁבַחֲטָאֵת מִתָּהּ, בְּאִשָּׁם רוּעָה, וְתְמוּרַת חֲטָאֵת מִתָּהּ: **יְמוּתוּ.** דְּאִית לִיהּ לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר **[ט]** כַּחֲטָאֵת כְּאִשָּׁם, מַה בַּחֲטָאֵת מִתָּה אִף בְּאִשָּׁם מִתָּה: **יָבִיא בְּדַמִּיהֶן עוֹלוֹת.** דְּמוּתְרוֹת לְנִדְבַת יַחִיד אֲזִילִי וְלֹא לְנִדְבַת צְבוּר **[יא]**: **אִשָּׁם שְׁמַתוּ בְּעַלְיוֹ אוֹ שְׁכַפְרוּ בְּעַלְיוֹ בְּאַחַר.** דְּבַחֲטָאֵת תְּמוּת, וּבְאִשָּׁם יִרְעָה עַד שְׁיִסְתַּאב:

פרק ג - משנה ד

וְהִלָּא אִף הַנִּדְבָה עוֹלָה. פְּרוּשֵׁי קִמְפְּרִישׁ מֵאִי בִּינִיָּהוּ: **בְּזִמְן שֶׁהִיא בָּאָה חוֹבָה.** שֶׁהִיא מְטַלַת עַל הַיַּחִיד לְהַקְרִיבָהּ. סוּמְדָ עֲלֶיהָ כּוּי: **וְאִם הָיָה כֹהֵן.** אוֹתוֹ שֶׁהַפְּרִישׁ אִשָּׁם וְנִתְכַפֵּר בְּאַחַר וְנִתְקוּ לְרֵאשׁוֹן בְּרַעֲיָה: **עֲבוּדָתָה וְעוֹרָה.** שֶׁל עוֹלָה הַקְּנוּיָה מְדַמִּי אוֹתוֹ אִשָּׁם, שְׁלוֹ הִיא, שֶׁהוּא עֲצֻמוֹ מִקְרִיבָה וְנוֹטֵל הָעוֹר, וְאֶפְלוּ אֵינּוּ מִן הַמְשַׁמֵּר שֶׁל אוֹתָהּ שֶׁבַת **[יג]**: **אֵינּוּ סוּמְדָ עֲלֶיהָ.** דְּנִדְבַת צְבוּר אִין בְּהֵם סְמִיכָה: **וְאִף עַל פִּי שֶׁהוּא כֹהֵן עֲבוּדָתָה וְעוֹרָה לְאִנְשֵׁי מְשַׁמֵּר.** שֶׁהָרִי שֶׁל צְבוּר הוּא וְאִין כֹּהֵן שֶׁל מְשַׁמֵּר אַחַר רִשְׁאֵי לְהַקְרִיב, דְּכַתִּיב (דְּבָרִים יח) לְבַד מִמְּכָרֶיךָ עַל הָאֲבוֹת, מַה שְׁמַכְרוּ הָאֲבוֹת זֶה לְזֶה, טַל אֶתָּה אֶת שְׁבַתְךָ וְאִנִּי אֶטַל אֶת שְׁבַתִּי. וְהַלְכָה כְּדַבְּרֵי חֲכָמִים:

פרק ג - משנה ה

הָרִי אֵלוֹ כְּבָכוֹר וְכַמְעָשֵׁר. כְּקֹדֶשֶׁת בְּכוֹר וּמְעָשֵׁר בְּהֵמָה, שְׁאִין נִשְׁחָטִים

בְּאֲטָלִים, דְּהִינוּ בְּשׁוּק שְׁמוֹכְרִין בּוֹ הַבֶּשֶׂר, אֶפְלוּ לְאַחַר שְׁנַפֵּל בְּהוּן מוּם וְנִפְדּוּ {טו}: **חוץ מהבכור והמעשר**. מִפְּנֵי שְׂאִין הַנָּאָה לְהַקְדִּישׁ בְּמִכְרָה, דְּדָמֵי בְּכוֹר לִכְהוֹן, וְדָמֵי מַעֲשֵׂר לְבַעֲלִים וּמְשׁוּם הַנָּאָה דִּידְהוּ לֹא מִזְלִזְלִינּוּ בְּקִדְשִׁים: **וּבְאִין מְחוּצָה לְאֶרֶץ לְאֶרֶץ חוּץ מִן הַבְּכוֹר וּמִן הַמַּעֲשֵׂר**. שְׂאִינּוּ בְּאִים לְכַתְחֵלָה מְחוּצָה לְאֶרֶץ, כְּדַמְפָּרֵשׁ טַעְמָא לְקַמּוּן. אֲבָל אִם בְּאִין תְּמִימִים, יִקְרְבוּ: **לְבַעֲלִים**. בְּכוֹר לִכְהוֹן, וּמַעֲשֵׂר לְיִשְׂרָאֵל: **אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן מִה טַעַם**. שֶׁהַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר אֵינָן בְּאִין מְחוּצָה לְאֶרֶץ כִּשְׂאֵר קִדְשִׁים: **שֶׁבְכוֹר וּמַעֲשֵׂר יֵשׁ לָהֶם פְּרִנְסָה בְּמִקְוֵמוֹן**. יֵשׁ לָהֶם תְּקֵנָה בְּמִקְוֵמוֹן שְׂיָרְעוּ עַד שְׂיִסְתַּאֲבוּ וַיֵּאָכְלוּ בְּמוֹמֵן לְבַעֲלִים: **וּשְׂאֵר כָּל הַקְּדָשִׁים**. אֵף עַל פִּי שְׁנַפֵּל בְּהוּן מוּם הָרִי הוּן בְּקִדְשֵׁתוֹ, וְצָרִיךְ אֲתָה לְפַדּוֹתוֹ וּלְהַעֲלוֹת דְּמִיָּהוּ וּלְהַקְרִיבּוֹ, וְהוֹאִיל וְסוּפֵן לְהַעֲלוֹת דְּמִיָּהוּ, יַעֲלוּ הוּן עֲצָמוֹן וַיִּקְרְבוּ. וּפְסֻק הַהֲלָכָה, דְּבְכוֹר וּמַעֲשֵׂר שְׂעֵלוּ מְחוּצָה לְאֶרֶץ תְּמִימִים לֹא יִקְרְבוּ {יט}, דְּכַתִּיב (דְּבָרִים יז) וְאָכַלְתָּ לִפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ וְגו' מַעֲשֵׂר דְּגִנְךָ תִּירְשֶׁךָ וַיִּצְהַרְךָ וּבְכֹרֶת בְּקֶרֶךָ וְצֹאנְךָ, מִמְּקוֹם שְׂאֲתָה מַעֲלָה מַעֲשֵׂר וְדָגוּן אֲתָה מַעֲלָה בְּכוֹר, וּמִמְּקוֹם שְׂאִין אֲתָה מַעֲלָה מַעֲשֵׂר דָּגוּן, אֵין אֲתָה מַעֲלָה בְּכוֹר. וּמַעֲשֵׂר בְּהֵמָה נְמִי אֲתַקֵּשׁ לְמַעֲשֵׂר דָּגוּן:

וְלֹד חֲטָאֵת. שְׂעֵבְרָה שְׁנֵתָה. לֹא חֲזִיא לְהַקְרִיבָה חֲטָאֵת, דְּבֵית שְׁנֵתָה כְּתִיב. מִיָּהוּ מְשׁוּם הָאִי פְּסוּלָא לְחוּדִיָּה אֵינָה מֵתָה, אֶלָּא תִרְעָה עַד שְׂתִסְתַּאֲבַב עַד דְּאִיכָּא תִרְתִּי לְרִיעוּתָא, שְׂעֵבְרָה שְׁנֵתָה וְאֲבָדָה, אוֹ שְׂאֲבָדָה וְנִמְצְאָת בְּעֵלְת מוּם. וְהָכִי מְתָרֵץ לְמִתְנִיתִין בְּגִמְרָא, דְּהָאִי וְשְׂאֲבָדָה דְּקִתְנִי, עוֹלָה לְכָאוֹן וּלְכָאוֹן, וְהָכִי קָאָמַר, שְׂעֵבְרָה שְׁנֵתָה וְאֲבָדָה, וְשְׂאֲבָדָה וְנִמְצְאָת בְּהָ מוּם {ג}: **אִם מְשַׁכְּפְרוּ הַבְּעֵלִים**. אִם לְאַחַר שְׁנִמְצְאָת זֹאת כְּפָרוּ הַבְּעֵלִים בְּאַחֲרֵת: **תַּמּוּת**. וְאֶפְלוּ לְרַבְּנָן דְּפִלִּיגִי עֲלֵיהּ דְּרַבִּי לְקַמּוּן בְּפִרְקִין וְאָמְרִי דְּאִין חֲטָאֵת מֵתָה אֶלָּא שְׁנִמְצְאָת לְאַחַר שְׁנֵתְכִפְרוּ הַבְּעֵלִים, בְּהָא מוּדוּ, הוֹאִיל וְאִיכָּא תִרְתִּי לְרִיעוּתָא, דְּעֵבְרָה שְׁנֵתָה וְאֲבָדָה, אוֹ אֲבָדָה וְנִמְצְאָת בְּעֵלְת מוּם. אֲבָל אֲבָדָה לְחוּדִיָּה, הוֹאִיל וְנִמְצְאָת קִדְם כְּפָרָה, אֵף עַל גַּב שְׂלֵאֲחַר שְׁנִמְצְאָת נִתְכַפְּרוּ הַבְּעֵלִים בְּאַחֲרֵת, אֵינָה מֵתָה אֶלָּא תִרְעָה {ד}: **לֹא נִהְיִים**. מְדַרְבְּנָן: **וְלֹא מוֹעֲלִין**. אִם נִהְנוּ מֵהוּ, פְּטוּרִים מִקְרָבּוֹן מְעִילָה. דְּכִיּוֹן דְּלֹא הִיא וְלֹא

דְּמִיָּה קָרְבִּים, אֲזָלָא קִדְשָׁתָהּ: **וְאִם עַד שְׁלֹא כִּפְרוּ הַבְּעָלִים.** שְׁלֹא רָצוּ לְהִתְכַּפֵּר בְּאַחֲרֵת: **תִּרְעָה עַד שֶׁתִּסְתַּאֲב.** וְאֶעֱבְרָה שְׁנֵתָה קָאִי. דְּאוֹתָהּ שְׁאֲבָדָה וְנִמְצְאָת בְּעֵלֶת מוּס, תִּמְכַּר מִיָּד וְיָבִיא בְּדְמִיָּה אַחֲרֵת: **וְעוֹשָׂה תְּמוּרָה.** הוֹאִיל וְדְמִיָּה עוֹמְדִים לְקָרֵב. דְּדָבַר הָעוֹמֵד כְּדִי שְׁיִרְעָה וְיִסְתַּאֲב עוֹשָׂה תְּמוּרָה:

פרק ד - משנה ב

וְאַחַר כֵּן נִמְצְאָת הָרֵאשׁוֹנָה תְּמוּת. דְּהוּי חֲטָאת שְׁנֵתְכִפְרוּ בְּעֵלֶיהָ בְּאַחֲרֵת: **יִלְכוּ לִים הַמְּלַח.** כָּל הֵיכָא דְּאִי הוּיָא חֲטָאת הוּיָא מִתָּה, מְעוֹת נְמִי אֲזָלִי לִים הַמְּלַח:

פרק ד - משנה ג

יָבִיא מֵאֵלוּ וּמֵאֵלוּ. יַעֲרִבִם יַחַד. דְּכִינּוֹן דְּמִתְרוּיָהוּ מִיָּתִי, לֹא הוּי חֲטָאת שְׁנֵתְכִפְרוּ בְּעֵלֶיהָ בְּאַחֲרֵת. אֲבָל אִי הוּהּ מִיָּתִי מִיָּתִי מִיָּתִי, מִדְּחוּ אַחֲרֵינִי, דְּהוּוּ לְהוּ דְּמִי חֲטָאת שְׁכִפְרוּ בְּעֵלֶיהָ בְּאַחֲרֵת: **וְהַשָּׂאָר יִפְלוּ לְנֹדְבָה.** דְּהוּוּ כְּשָׂאָר מוֹתְרוֹת שֶׁל חֲטָאת דְּאֲזָלִי לְנֹדְבָה: **וְהָרִי חֲטָאת בְּעֵלֶת מוּס.** אֲבָל אִם חֲטָאת תְּמִימָה, תִּקְרַב הִיא וְהַמְּעוֹת יִלְכוּ לִים הַמְּלַח, הוֹאִיל וְכִפְרוּ הַבְּעָלִים בְּאַחֲרֵת. וְכָל הַנֶּדֶךְ אֲלִיבָא דְּרַבִּי דְּאָמַר אֲבוּדָה בְּשַׁעַת הַפְּרִשָׁה כְּגוֹן הַנֶּדֶךְ מְעוֹת דְּנִמְצְאוּ קִדְּם כְּפָרָה, אֲזָלִי לִים הַמְּלַח **(ה)**: **וְהַשְּׂנִיָּה תְּמוּת דְּבָרֵי רַבִּי וְחַכְמִים אוֹמְרִים כּוֹי.** הַכֹּל מוֹדִים בְּמִתְכַּפֵּר בְּשִׂאִינָה אֲבוּדָה, שְׁאֲבוּדָה מִתָּה **(ו)**. לֹא נִחְלְקוּ אֶלָּא בְּמִתְכַּפֵּר בְּאַבוּדָה, דְּרַבִּי סִבֵּר הַמְּפָרִישׁ לְאֲבוּד כְּאֲבוּד דְּמִי, כְּלוּמַר הַמְּפָרִישׁ תַּחַת קָרְבָּן אֲבוּד, דִּינוֹ כְּאֲבוּד. וְכִי הֵיכִי דְּאִם נִתְכַּפֵּר בְּשִׂאִינוּ אֲבוּד, הָאֲבוּד הַנֶּשְׂאָר כְּשִׂימְצָא דִּינוֹ שְׂיָמוּת, הֵכִי נְמִי כִי נִתְכַּפֵּר בְּאַחַד מֵהֶן וְאֶפְלוּ בְּאַבוּדִים, יִלְכוּ שְׂאִינָן אֲבוּדִים לִים הַמְּלַח. וְרַבִּינּוּ סִבֵּרִי, לֹא אֲמָרִינּוּ הַמְּפָרִישׁ לְאֲבוּד כְּאֲבוּד דְּמִי **(ז)**, וְדוֹקָא הַמְּתַכַּפֵּר בְּשִׂאִינָה אֲבוּדָה וְהָאֲבוּדָה נֶשְׂאָרָה, הָאֲבוּדָה מִתָּה וְאִף עַל פִּי שְׁנִמְצְאָת קִדְּם כְּפָרָה. אֲבָל אִם נִתְכַּפֵּר בְּאַבוּדָה וְנֶשְׂאָרָה שְׂאִינָה אֲבוּדָה, אִינָה מִתָּה, אֶלָּא תִרְעָה עַד שֶׁתִּסְתַּאֲב. וְהִלְכָה כְּחַכְמִים:

פרק ד - משנה ד

מוכרה ויביא בדמיה אחרת. דמפי מכרה לאחר, חשיבה פאלו אינה בעולם. אבל כל זמן שהיא תחת בעלה בשעה שנתפפר באחרת, תמות. ורבי אלעזר ברבי שמעון סבר, כל זמן שהיא בעולם לאחר שנתפפרו הבעלים באחרת, בין שהיא תחת בעלה בין ביד אחרים, תמות. ואין הלכה כרבי אלעזר ברבי שמעון:

פרק ה

פרק ה - משנה א

פיצד מערימין על הבכור. להפקיעו מפהו ולהקריבו לחובתו: **ילדה זכר יקרב עולה.** דבכור לא קדיש אלא מרחם, וכיון דמעקרא אתפסיה בקדשה אחריתא, תו לא חילא עליה קדשת בכורה: **ואם נקבה זבחי שלמים.** לאו במבכרת מיירי, דאין הנקבה קדושה בבכורה דבעי לאערומי עליה. אלא בבחמת קדשים [ד], דאם חטאת היא ונתעברה ורוצה להערים שלא ילד למיתה, דולד חטאת למיתה אזיל, ישנהו לקדשה אחרת. [וקמשמע לן] ולדות קדשים בהנותן קדושים ולא במעי אמן, וכיון דעדיו לא קדשו קדשת אמן, מצי לארכובי עליהו קדשה אחריתי, דלכי מתיליד לא הוי חטאת:

פרק ה - משנה ב

ילדה שני זכרים. בבחמת חליו מיירי [ו]. דאי בבחמת קדשים, היאך דאקדישה עולה להוי עולה, ואידך קאי בקדשתה דאמיה. אלא ודאי

בְּבִהְמַת חֲלִין, וּלְפִיכֶךָ הָאֵי דְלֹא קִדִּישׁ דְּמִיּו חֲלִין. וּמִיּהוּ עַל שְׁנֵיהֶם חֲלָה
קִדְשַׁת עוֹלָה, דְּהָא אָמַר אִם זָכַר עוֹלָה, וּמִשּׁוּם דְּאִיהוּ לֹא נִדְרָא אֱלָא חֲדָא,
הֲלִכְךָ יִקְרַב הָאֶחָד לְנִדְרוֹ וְהַשְׁנִי יִמְכַר לְצַרְכֵי עוֹלָה וְדִמְיּו חֲלִין: **אִין קִדְשָׁה**
חֲלָה עֲלֵיהּ. דְּוֹלְדוֹת קִדְשִׁים בְּהוֹיָתוּ הֵן קִדוּשִׁים וְלֹא מִמְעֵי אֲמֹן, וְכִיּוֹן
דְּהִנְדָּ בִּיצִיאָתוּ מִן הֶרְחָס אֵינֵן רְאוּיִין לְהַקְרֵבָה, לֹא קִדְשִׁי. וְחֲכָמִים פְּלִיגִי
עַל רַבּוֹן שְׂמֵעוֹן בְּן גַּמְלִיאֵל וְסַבְרֵי דְּוֹלְדוֹת קִדְשִׁים בְּקִדְשַׁת אֲמֹן קִימִי **[ט]**.
וְאִין הֲלָכָה כְּרַבּוֹן שְׂמֵעוֹן בְּן גַּמְלִיאֵל:

פרק ה - משנה ג

הָאוֹמֵר. עַל וְלָדָה שֶׁל בְּהֵמָה מְעַבְרַת: **וְלָדָה שֶׁל זו עוֹלָה וְהִיא שְׁלָמִים**
דְּבָרֵיו קִימִין. שְׁהָרִי קִדְשַׁת הַוֹּלָד קִדְמָה. אָבֵל אָמַר הִיא שְׁלָמִים בְּרִישָׁא,
לָהּ וְלָכֵל דְּאִית בָּהּ אֶקְדִּישָׁה, וְהָוִי כְּמִקְדִּישׁ שְׁתֵּי בְּהֵמוֹת לְשְׁלָמִים, וְכִי הִדְר
וְאָמַר וְלָדָה עוֹלָה, הָוִי הַוֹּלָד שְׁלָמִים. וְהִכָּא לֹא שִׁיךְ לְמִימַר בְּהוֹיָתוּ וּבְמִעֵי
אֲמֹן **[י]**, דְּכִי אֲמַרִּינֵן בְּהוֹיָתוּ וְלֹא בְּמִעֵי אֲמֹן, הֲנִי מְלִי בְּהַקְדִּישָׁה וְלִבְסוּף
נִתְעַבְרָה **[יא]**, דְּאִיהוּ לֹא אֶתְפָּסִיָּה לְעֵבֶר שׁוּם קִדְשָׁה, אֱלָא מְקִדְשַׁת אֲמִיָּה
קָא קִדִּישׁ. אָבֵל בְּמִקְדִּישׁ מְעַבְרַת, חֲשִׁיב עֵבֶר לְקַבּוּלֵי קִדְשָׁה. וְרַבִּי מֵאִיר
אִית לִיהּ תַּפְס לְשׁוֹן רֵאשׁוֹן: **אִם לְכֹךָ נִתְפָּוּן מִתְחַלָּה**. כְּשֶׁאָמַר הִיא שְׁלָמִים
לֹא נִתְפָּוּן לְוֹלָדָה: **הוֹאִיל וְאִי אֶפְשָׁר לְקִרּוֹת שְׁנֵי שְׁמוֹת כְּאַחַת**. שְׂאִין הִפָּה
יְכוּל לְדַבֵּר שְׁנֵי דְבָרִים כְּאַחַת: **דְּבָרֵיו קִימִין**. דְּאִף בְּגִמְרָא דְּבָרֵיו אָדָם נִתְפָּס:
נִמְלָד וְאָמַר וְלָדָה עוֹלָה. אִף עַל פִּי שְׁחִזַר בּוֹ תוֹךְ כְּדִי דְּבִיר וְאָמַר וְלָדָה
עוֹלָה, לֹא אָמַר כְּלוּם, הוֹאִיל וּבִשְׁעָה שְׁהַקְדִּישׁ אֲמֹן לְשְׁלָמִים לֹא נִתְפָּוּן
שְׁיִהִיָּה הַוֹּלָד עוֹלָה. מִשּׁוּם דְּקִימָא לֹן כֹּל תוֹךְ כְּדִי דְּבִיר כְּדְּבִיר דְּמִי, חוּץ
מִמִּקְדִּישׁ וּמִימַר וּמִגְדָּף וְעוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה וּמִקְדִּישׁ וּמִגְרֵשׁ, דְּהִנְדָּ שְׁשָׁה אִין
הַחֲזָרָה מוֹעֲלַת בְּהוֹן אִף עַל פִּי שְׁחִזַר בּוֹ תוֹךְ כְּדִי דְּבִיר. וְהֲלָכָה כְּרַבִּי יוֹסִי:

פרק ה - משנה ד

תְּמוּרַת עוֹלָה תְּמוּרַת שְׁלָמִים. גְּרָסִינֵן, וְלֹא גְּרָסִינֵן וְתְּמוּרַת שְׁלָמִים: **הָרִי**
זו תְּמוּרַת עוֹלָה. דְּתַפְס לְשׁוֹן רֵאשׁוֹן: **דְּבָרֵיו קִימִין**. וְחֻצְיָה תְּמוּרַת עוֹלָה
וְחֻצְיָה תְּמוּרַת שְׁלָמִים. וְהָאֵי דְלֹא קִימִין תְּמוּרַת עוֹלָה וְשְׁלָמִים וְאָמַר
תְּמוּרָה אֶתְרוּוּהוּ, מִשּׁוּם דְּסַבְרַי אִי אֲמִינָא תְּמוּרַת עוֹלָה וְשְׁלָמִים תְּהִיָּה
קִדוּשָׁה וְלֹא קִרְבָּה, כְּדִין הָאוֹמֵר חֻצְיָה עוֹלָה וְחֻצְיָה שְׁלָמִים **[יב]** שְׁהִיא
קִדוּשָׁה וְאִינָה קִרְבָּה, וְטַעָה בְּהִכִּי **[יד]** וְסַבְרַי אִימַר תְּמוּרָה אֶכֶּל חַד וְחַד כִּי

היכי דתהוי קדשה גמורה לקרב, הלכך אף על גב דאמר כי האי לישנא, לתרוניהו אפון, ותרעה עד שתסתאב, ותמכר ויביא בדמי חציה עולה ובדמי חציה שלמים, ובהכי עסקינן, כגון שהיו לפניו עולה ושלמים כשהמיר את זו בהן. והלכה כרבי יוסי:

פרק ה - משנה ה

תחת זו חליפת זו תמורת זו. כלן לשון תמורה הן: מחללת. לשון חלול הוא. ולא אמר כלום, שאין בהמת קדש תמימה יוצאה לחלין: ואם היה הקדש בעל מום יצא לחלין. אף על פי שאינו שוה כמו ההקדש בעל מום. דדבר תורה אפלו הקדש שוה מאה מנה שחללו על שוה פרוטה, מחלל. ואף על פי שיצא לחלין מן התורה, צריך לעשות דמים מדרבנן, כלומר, להשלים הדמים שלא יתאנה ההקדש. אבל מן התורה אין אונאה להקדש, דכתיב (ויקרא כה) אל תונו איש את אחיו, אחיו ולא הקדש:

פרק ה - משנה ו

תחת חטאת או תחת עולה. סתם ולא אמר תחת חטאת זו או עולה זו: לא אמר כלום. דכתיב (שם כז) לא יחליפנו ולא ימיר אתו, עד שיהיה ההקדש ידוע ומיוחד כשממיר בו: תחת חטאת זו. והיתה חטאת עומדת לפניו: הרי אלו לעולה. משמע לדמי עולה. דאי אינהו גופיהו בעי לאקרובי, הנה אמר הרי אלו עולה:

פרק ו

כָּל הָאֲסוּרִין לְגַבֵּי מִזְבֵּחַ. שֶׁהֵן פְּסוּלִים לְהִקְרָבָה. וְקַחְשִׁיב לְהוּ וְאֲזִיל:
אֲסוּרִין בְּכָל שָׁהֵן. וְאֶפְלוּ נִתְעַרְבוּ אַחַד בְּאַלְף כֶּלֶן אֲסוּרִים לְמִזְבֵּחַ, אִם
 אִינוּ נֶכֶר. וְכִלְהוּ מִשְׁפַּחַת לֵה דְאִין נֶכְרִים, חוּץ מִן הַטְּרָפָה דְלֵא מִשְׁפַּחַת
 לֵה שְׂאִינָה נֶכְרֵת אֶלָּא כְּגוֹן שְׁנִתְעַרְבָה דְרוּסַת הָאָרִי וְהַזְּאֵב בְּנִקּוּבַת הַקּוֹץ
[א]: הַרּוּבֵעַ וְהַנְּרֵבֵעַ וְהַמְּקָצָה וְהַנְּעֵבֵד. פְּסוּלִין לְמִזְבֵּחַ. דְאָמַר קָרָא (ויקרא
 כב) כִּי מִשְׁחָתָם בָּהֶם מוּם בָּם, וְתִנְיָא, כָּל מְקוּם שֶׁנֶּאֱמַר מִשְׁחָתָם אִינוּ אֶלָּא
 עֲרוּהָ וְעִבּוּדָה זָרָה. עֲרוּהָ, דְכָתִיב (בְּרֵאשִׁית ו) כִּי הִשְׁחִית כָּל בֶּשֶׂר אֶת דְרָכּוֹ.
 עִבּוּדָה זָרָה, דְכָתִיב (דְּבָרִים ד) פֶּן תִּשְׁחַתּוּן וְעִשִׂיתֶם לָכֶם פֶּסֶל. וְרוּבֵעַ וְנְרֵבֵעַ
 דְתִנּוּן בְּמִתְנִיתִין, כְּגוֹן דְרוּבֵעַ אוּ נְרֵבֵעַ עַל פִּי עֵד אַחַד אוּ עַל פִּי הַבְּעָלִים,
 דְאִינָה נִסְקָלַת בְּכַף אֲבָל פְּסוּלוֹת הֵן לְקִרְבָּן **[ב]: מְקָצָה.** בְּהֵמָה שֶׁהִקְצוּהָ
 לְעִבּוּדָה זָרָה. וְאִינָה פְּסוּלָה לְהִקְרָבָה עַד שֶׁיַּעֲשׂוּ בָּהּ מַעֲשֵׂה לְשֵׁם עִבּוּדָה
 זָרָה, כְּגוֹן שֶׁעֲבָדוּ בּוֹ הַכְּמָרִים אִם הוּא שׂוֹר אוּ גִזְזוּהוּ אִם הוּא שֶׁה: **וְנֵעֵבֵד.**
 אִינוּ אֲסוּר בְּהִנְאָה אִף עַל פִּי שֶׁעֲבָדוּהוּ, שְׂאִין בְּעַלֵּי חַיִּים נֶאֱסָרִים בְּהִנְאָה
 כְּשֶׁעוֹבְדִים אוֹתָן, אֲבָל נֶפְסִלִים לְמִזְבֵּחַ: **וְאֶתְנִן וּמַחִיר.** בְּהִדְיָא פְּסוּלִינְהוּ
 קָרָא (שִׁם כג) לֹא תָבִיא אֶתְנִן זֹנָה וּמַחִיר כָּלֵב: **וְכִלְאִים.** תִּישׁ הִבָּא עַל הַרְחֵל:
וְהַטְּרָפָה. דְכָתִיב בְּמַעֲשֵׂר (ויקרא כז) כָּל אֲשֶׁר יַעֲבֹר תַּחַת הַשֶּׁבֶט, פָּרֵט לְטְרָפָה
 שְׂאִינָה עוֹבְרַת, וְקִרְבָּן מִזְבֵּחַ יִלּוּף מִמַּעֲשֵׂר בְּהֵמָה: **וְיוֹצֵא דָפֵן.** שֶׁנִּקְרָעָה
 אִמּוֹ וְהוֹצִיאוּ הָעֶבֶר דָּרָךְ הַדָּפֵן. וּמַעֲטִינּוּ מִקְרָא דְכָתִיב (שִׁם כב) כִּי יוֹלֵד, פָּרֵט
 לְיוֹצֵא דָפֵן: **הוּא אֲסוּר.** לְמִזְבֵּחַ: **וּמָה שְׁעָלִיו מִתָּר.** דְּהָא לֹא נֵעֵבֵד: **הוּא**
וּמָה שְׁעָלִיו אֲסוּר. הוּא אֲסוּר לְמִזְבֵּחַ, וּמִתָּר אֶפְלוּ בְּאֶכִילָה, כְּדִלְקָמֵן
 בְּסָמוּךְ. וּמָה שְׁעָלִיו, תַּכְשִׁיטִים שְׁעָלִיו, אֲסוּרִין בְּהִנְאָה שְׁהָרִי נֵעֵבְדוּ וַיֵּשׁ
 בְּהֵן תְּפִיסַת יְדֵי אָדָם: **זֶה וְזֶה.** הַמְּקָצָה וְהַנְּעֵבֵד:

הָאוֹמֵר לְזוֹנָה. אַחַת נֶכְרִית **[ד]** וְאַחַת יִשְׂרָאֵלִית, וְהוּא שְׁתֵּהִיגָה מִחֲבִיבֵי
 לְאוּיוֹ, וְאִין צְרִיךְ לוֹמַר מִחֲבִיבֵי כְּרִתוֹת וּמִיתוֹת בֵּית דִּין. אֲבָל אֶתְנִן שֶׁל
 פְּנוּיָה וְהִיא יִשְׂרָאֵלִית אִינוּ פְּסוּל לְמִזְבֵּחַ, דְאִין זֶה אֶתְנִן זֹנָה, שְׁהָרִי לֹא
 נֶאֱסָרָה לְכַהֲנָה בְּבִיָּאָה זוֹ. וְכֵן אֶתְנִן שְׁנִתְנָה אִשָּׁה לְאִישׁ, אִינוּ פְּסוּל. אֲבָל
 אֶתְנִן זָכָר, פְּסוּל: **אֶפְלוּ מֵאָה כֶּלֶן אֲסוּרִים.** הַתְּנָה עִמָּה לְתַת לָהּ טָלָה אַחַד
 בְּאֶתְנָנָה וְשָׁלַח לָהּ אֶפְלוּ מֵאָה, לֹא אֶמְרִינּוּ חַד דְאֶתְנִי עִמָּה הוּי אֶתְנִן וְהַנְּדָךְ
 אַחֲרֵינִי כֶּלָם מִתְנָה, אֶלָּא כִּלְהוּ חֲשִׁיבֵי אֶתְנִן וְאֲסוּרִין: **וְתִלִּין שְׁפַחְתָּךְ אֶצֶל**
עַבְדִּי. בְּעֵבֵד עֲבָרִי שְׂאִין לוֹ אִשָּׁה וּבְנִים מִיָּרִי, שְׂאִין רְשׁוּת בְּיַד רַבּוֹ לְמִסֵּר
 לוֹ שְׁפַחָה כְּנֻעֲנִית לְהוֹלִיד מִמֶּנָּה עֲבָדִים כִּינּוּן שֶׁלֹּא הִיְתָה לוֹ אִשָּׁה מִתְחִלָּה,
 הִלְכָךְ אֶתְנָנָה אֲסוּר לְדַבְרֵי חֲכָמִים. וְרַבֵּי דְאָמַר לֹא הוּי אֶתְנִן, לִית לִיהּ הָאִי
 סְבָרָא, דְּוַדַּאי אֶפְלוּ אִין לוֹ אִשָּׁה וּבְנִים רַבּוֹ מוּסָר לוֹ שְׁפַחָה כְּנֻעֲנִית. אִי

נְמוּ, אֲפֹלוּ אֵית לִיה הָאֵי סְבָרָא, סְבַר הוּאִיל וְעָבַד עֲבָרֵי הַתֵּר מִכְּלָלוּ
בְּשִׁפְחָה כְּנַעֲנִית, לֹא חָשִׁיב אֶתְנָן זֹנְהָ. וְאִין הִלְכָה כְּרַבִּי:

פרק ו - משנה ג

אֶחָד נָטַל עֶשְׂרֵה טְלָאִים וְאֶחָד נָטַל תְּשַׁעַה. טְלָאִים: וְכָלֵב. כְּנָגַד הָעֶשְׂרֵה
טְלָאִים שְׁנִטַּל חֲבֵרוֹ. הָעֶשְׂרֵה טְלָאִים שְׁכַנְגַּד הַתְּשַׁעַה וְכָלֵב, כָּלֵם אֲסוּרִים
מִשׁוּם מַחִיר כָּלֵב. וְהַתְּשַׁעַה שְׁעָם הַכָּלֵב מִתְּרִים. וּבִגְמָרָא פְּרִיז, אֲמַאי
שְׁכַנְגַּד הַכָּלֵב כָּלֵם אֲסוּרִים, גְּפוּק חַד לְהַדִּי כְּלָבָא וְהִנְדָּה כְּלָהוּ לִישׁוּתְרוֹ {ו}.
וּמִשְׁנֵי, הָכָא בְּמַאי עֲסָקִינוּ, כְּגוֹן דְּטַפִּי דְּמִי כָּלֵב מִחַד מְנִיחוּ, שְׂאִין בְּאוּתָן
שְׁכַנְגַּדוּ טָלָה שְׁוֵה דְּמִי הַכָּלֵב, דְּהִשְׁתָּא שְׂיָכִי דְּמִי הַכָּלֵב בְּכוּלְהוּ. כְּגוֹן
שְׂאוּתָן שְׁכַנְגַּדוּן שְׁוִין כָּל אֶחָד דִּינָר, דְּהוּי עֶשְׂרֵה דִּינָרִין, וְאוּתָן תְּשַׁעַה שְׁעָמוּ
שְׁוִין כָּל אֶחָד דִּינָר חֶסֶר מְעָה {ז}, דְּהִינּוּ תְּשַׁעַה דִּינָרִים פְּחוּת תְּשַׁע מְעוֹת,
וְהַכָּלֵב שְׁוֵה דִּינָר וְתְּשַׁע מְעוֹת, נִמְצָא בְּאוּתָן עֶשְׂרֵה שְׁכַנְגַּד הַתְּשַׁעַה וְכָלֵב
יֵשׁ בְּהוּן תְּשַׁעַה, שְׁבָכַל אֶחָד מֵהוּן יֵשׁ בּוּ מְעָה מַחִיר כָּלֵב, וְהָעֶשְׂרִי כָּלוּ מַחִיר
כָּלֵב: שְׁנַיִם וְלֹא אַרְבַּעַה. שְׁנַיִם דְּכַתְּבָא קְרָא פְּלִגְיָנָא לִיה כְּאֵלוּ כְּתַב שְׁנַיִם
הוּן. שְׁנַיִם, אֲשַׁמוּעִינָן דְּוָקָא אֶתְנָן זֹנְהָ וּמַחִיר כָּלֵב, וְלֹא אַרְבַּעַה אֶתְנָן כָּלֵב
וּמַחִיר זֹנְהָ. וְהוּן, מִשְׁמַע הוּן וְלֹא וְלָדוּתִיהוּן:

פרק ו - משנה ד

נָתַן לָהּ כֶּסֶפִּים הֲרִי אֵלוּ מִתְּרִים. לְקִנּוֹת מֵהוּן בְּהִמָּה לְקַרְבָּן וְסִלְתָּ
לְמִנְחוֹת: יֵינּוֹת שְׁמַנִּים וְסִלְתוֹת אֲסוּרִים. אֲבָל חֲטָיִם וְעֶשְׂאָן סִלְתָּ זֵיתִים
וְעֶשְׂאָן שְׁמוֹן עֲנָבִים וְעֶשְׂאָן יַיִן, הֲרִי אֵלוּ מִתְּרִים, דְּדַרְשִׁינָן שְׁנַיִם, הֵם וְלֹא
שְׁנוּיִיהוּן וְלֹא וְלָדוּתִיהוּן: נָתַן לָהּ מִקְדָּשִׁים. כְּגוֹן הַפְּרִישׁ טָלָה עַל פְּסָחוֹ
וְלֶאֱחָר זָמַן אָמַר לְזֹנְהָ הַבְּעָלִי לִי וְהִמְנִי עַל פְּסָחִי בְּאֶתְנַנְדָּה. סִלְקָא דְּעֶתְדָּה
אֲמִינָא הוּאִיל וְאָדָם רִשְׁאִי לְמִנּוֹת אֲחֵרִים עַל פְּסָחוֹ {י}, מְמוּנִיָּה הוּא,
וְאִימָא לִיחוּל עֲלִיָּה אֶתְנָן, קְמִשְׁמַע לָן דְּלֹא. דְּאָמַר קְרָא לְכָל נָדָר, לְהוֹצִיא
אֶת הַנְּדוּר כְּבָר: עוֹפוֹת. שֶׁל חֲלִין: הֲרִי אֵלוּ. פְּסוּלִים לְהַקְרִבָּה, שְׂאֶתְנָן
וּמַחִיר חֵל עֲלִיָּהוּן: עוֹפוֹת שְׂאִין הַמוּם פּוּסֵל בְּהוּן. דְּאָמַר קְרָא (ויקרא כב)
תְּמִים זָכָר [בַּבְּקָר] בְּכֶשֶׁבִים, תְּמוֹת וְזָכְרוֹת בְּבַהֲמוֹת, וְאִין תְּמוֹת וְזָכְרוֹת
בְּעוֹף: לְכָל נָדָר. כָּל, לְהַבִּיא אֶת הָעוֹף, שְׂאֵף הוּא בְּאֶתְנָן וּמַחִיר
חֲלִים עֲלִיו:

כל האסורים על גבי המזבח. כגון בהמה שנרבעה כשהיא חליו ואחר כך נתעברה וילדה, הולד מתר לקרבן, שהזכר של התר שבא על בהמה זו והיא שהיא אסורה, שניהן גרמו לולד שיבא, וזה וזה גורם מתר. אבל נרבעה כשהיא מעברת, הולד פסול לקרבן, דהיא וולדה נרבעו [יא]: ולד טרפה. לא יקרב. אבל להדיוט דברי הכל שרי [יג], דלאו מגופה קא רבי [יד]. ופלגתא היא באלו טרפות [דף נח], איכא למאן דאמר טרפה יולדת, ואיכא למאן דאמר טרפה אינה יולדת. למאן דאמר טרפה יולדת משפחת לה כגון שנטרפה ולבסוף עברה, ובהא פליגי, דרבי אליעזר סבר זה וזה גורם אסור, ורבנן סברי זה וזה גורם מתר. ולמאן דאמר טרפה אינה יולדת משפחת לה כגון שעברה ולבסוף נטרפה, ובהא פליגי, דרבי אליעזר סבר עבר ירד אמו הוא, ורבנן סברי עבר לאו ירד אמו הוא [טו]. ואין הלכה כרבי אליעזר: כשרה שינקה מן הטרפה פסולה. כל אותו היום שינקה מעת לעת היא פסולה להקרבה, הואיל ויכולה לעמד על אותו חלב בלא אכילה אחרת, ואינו מתאכל ממעיה עד שישלם מעת לעת. אבל לאחר שנתאכל ממעיה מודה רבי חנינא שהיא כשרה, דאפלו בהמה שנתפטמה בכרשיני עבודה זרה [טז] הכל מודים שהיא כשרה למזבח. ואין הלכה כרבי חנינא בן אנטיגנוס: שאין פודים את הקדשים להאכילן לכלבים. דבפסולי המקדשים שנפדו כתיב תזבח ואכלת בשר, ודרשינן תזבח ולא גזה, ואכלת ולא לכלביד, בשר ולא חלב:

יש בקדשי מזבח. שקדשי מזבח עושים תמורה. ודוקא בהמות של קדשי מזבח [א]. אבל עופות ומנחות אין עושין תמורה. וקדשי בדק הבית אין עושין תמורה, לעיל בסוף פרק קמא ממעטינן לקדשי בדק הבית מקרא דלא עבדי תמורה: משום פגול ונותר וטמא. פלהו בשלמים כתיבי,

ושלמים בכלל כל הקדשים היו **ב**, ולמה יצאו, להקיש אליהן, לומר לך מה שלמים מיחדים קדשי מזבח, אף כל קדשי מזבח: **ולדן וחלבן אסור לאחר פדיונו**. חלבן, דכתיב בשר, ולא חלב. ולדן, כגון דאיבער לפני פדיונו ואוליד לאחר פדיונו, דלית להו תקנתא לאקרוביניהו, דמפח קדשה דחוינה קא אתא. לפרקיניהו, לא אלימא מלתא למתפס פדיונו **ג**. אבל נתעברו לאחר פדיונו, כולד צבי ואיל נינהו ומתרים. ובקדשי בדק הבית אפלו איעבור קדם פדיונו מתרים, דלא אקדשינהו אלא לדמי ולא חמירא קדשתיהו כלי האי: **ואין נותנים מהם**. מקדשי מזבח: **לאמנים**. שבונים במקדש: **בשכרן**. שהם נוטלים שכר מקדשי בדק הבית, דאמר רחמנא (שמות כה) ועשו לי מקדש, לי משלי, דהינו מקדשי בדק הבית **ד**:

פרק ז - משנה ב

חל על הכל. ואפלו בבהמה טמאה ובאבנים **ה**: **ומועלין בגדוליהן**. שהמקדיש בהמה לבדק הבית, מועל בחלבה. ואם הקדיש תרנגולת, מועל בביצתה. מה שאין כן בקדשי מזבח, שחלב של מקדשים וביצת תורים לא נהנים ולא מועלים: **ואין בהן הנזה לכהנים**. אבל בקדשי מזבח יש מהם שהבשר נאכל לכהנים ויש מהן שנהניו בעור:

פרק ז - משנה ג

אין משנין אותן מקדשה לקדשה. קדשי מזבח לא יעשה שלמים עולה, ולא עולה שלמים, וכן הקדש לבדק ההיכל אין משנין אותו לבדק המזבח **ז**, וכל פיוצא בזה: **וימקדישין אותן**. אקדשי מזבח קאי **ח**: **הקדש עלוי**. כגון אם אמר על עולה הרי זו לבדק הבית, מעלין אותה בדמים לפי מה שיש לו בה ונותן לגזבר, כדתנו בערכין, מחרים אדם את קדשיו, אם נדר נותן דמיהו, ואם נדבה נותן את טובתו. כלומר, אם בהמה זו הייתה נדר כגון דאמר הרי עלי עולה והפריש זו לנדרו, כיון דאם מתה או נגנבה חיב באחריותה, נמצאת פלה שלו, ונותן כל דמיה לחרם לפהו. והוא הדין נמי אם התפיס לבדק הבית קדשי מזבח. ואם נדבה, דאמר הרי זו עולה, דאם מתה אינו חיב באחריותה, נמצא שאין לו חלק בה אלא טובת הנאה, דרשאי לטל דבר מעט כדי שיתן עולה זו לבן בתו פהו **ט**, ואותה טובת הנאה נותן לבדק הבית: **ומחרימין אותן**. אם החרים קדשי מזבח, נותן לפהו את העלוי כדפרישית. אבל קדשי בדק הבית שהתפיסו בין לקדשי

מזבַּח בֵּין לַחֲרָמֵי פְּהִינִים, לֹא עָשָׂה וְלֹא כָלוּם, שְׂאִינָן שְׁלוֹ, וְאִין אָדָם מִקְדִּישׁ דְּבַר שְׂאִינוּ שְׁלוֹ. כְּדָ כְּתַב רַמְבַּ"ם: **וְאִם מֵתוּ**. קְדָשֵׁי מִזְבַּח **[י]**, אֶפְלוּ לְאַחַר שְׁהוּמָמוּ, אֲבָל עֲדִין לֹא נִפְדּוּ: **יְקַבְּרוּ**. וְאִינוּ יָכוֹל לְפָדוּתָן וְלְהֶאֱכִילָן לְכֻלָּבִים. וְאֶפְלוּ לְמֵאן דְּאָמַר פּוֹדִין אֶת הַקְּדָשִׁים לְהֶאֱכִילָן לְכֻלָּבִים, הֵנִי מְלִי כְּשִׁנְטָרְפָה, דְּאֶפְשָׁר לָהּ בְּהַעֲמֵדָה וְהַעֲרָכָה, אֲבָל מִשְׁמַתּוּ דְּאִי אֶפְשָׁר לְקַיָּים בְּהוּ וְהַעֲמִיד וְהַעֲרִיד, אִין פּוֹדִין אוֹתָן: **רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר קְדָשֵׁי בְּדָק הַבַּיִת אִם מֵתוּ יִפְדּוּ**. קְסָבַר רַבִּי שְׁמַעוֹן דְּלֹא נֶאֱמַר וְהַעֲמִיד וְהַעֲרִיד אֲלֵא בְּקְדָשֵׁי מִזְבַּח וְלֹא בְּקְדָשֵׁי בְּדָק הַבַּיִת. וְאִין הִלְכָה כְּרַבִּי שְׁמַעוֹן:

פרק ז - משנה ד

וְאֵלוּ הֵן הַנְּקֻבִים. מְשוּם דְּאִסוּרֵי הַנְּאָה נִינְהוּ: **הַפִּילָה שְׁלֵיא תִקְבֵּר**. דְּאִין שְׁלֵיא בְּלֹא וְלָד: **וְשַׁעַר נְזִיר**. טְמֵא. דְּאֵלוּ שְׁעַר נְזִיר טְהוֹר כְּשִׁמְגִלַּח בְּיוֹם מְלֵאת יָמֵי נְזִירוֹ, בְּשַׁרְפָּה הוּא וְלֹא בְּקַבּוּרָה: **חֲלִין שְׁנִשְׁחֲטוּ בַּעֲזָרָה יִשְׂרָפוּ**. מְשוּם דְּמַחֲלָפִי בְּקְדָשִׁים שְׂאֵרְעָה בְּהֵם פְּסוּל טְמֵאָה אוּ פְּסוּל נוֹתֵר, וְטַעוּ לְמִימַר בְּהוּ נְמִי יְקַבְּרוּ, וְאֲנִן יִלְפִינָן מִדְּכֻתִּיב בְּחֻטָּאת בְּאֵשׁ תִּשְׂרָף, לְמִד עַל כָּל פְּסוּלִים שְׂבִקְדָשׁ בְּשַׁרְפָּה, הִלְכָד חֲלִין שְׁנִשְׁחֲטוּ בַּעֲזָרָה נְמִי בְּשַׁרְפָּה: **וְכֹן חִיָּה שְׁנִשְׁחֲטָה בַּעֲזָרָה**. וְאֵף עַל גַּב דְּחִיָּה לִיכָא לְמַגְזֵר בְּהַ דְּלִמָּא טַעוּ לְקַבְּרֵי קְדָשִׁים פְּסוּלִים, דְּהָא כְּלִי עֲלִמָּא יִדְעֵי דְּחִיָּה בְּמִקְדָּשִׁים לִיכָא וְלֹא אֲתֵי לְאַחֲלוּפֵי, אֶפְלוּ הֵכִי תִשְׂרָף. וְאִין הִלְכָה כְּרַבִּי שְׁמַעוֹן:

פרק ז - משנה ה

חֲמִץ בְּפִסְחָה. מִתְנַתֵּין רַבִּי יְהוּדָה הִיא, דְּאָמַר [פְּסָחִים כח]: נוֹתֵר בְּבַל תּוֹתִירוּ וְחֲמִץ בְּבַל תּוֹתִירוּ, מַה נוֹתֵר בְּשַׁרְפָּה אֵף חֲמִץ בְּשַׁרְפָּה. וְאִינְהּ הִלְכָה **[יג]**: **וְתֵרוּמָה טְמֵאָה**. דְּכֻתִּיב (בְּמִדְבָר יח) וְאֲנִי הִנֵּה נֹתֵתִי לָדָּ אֶת מִשְׁמֶרֶת תְּרוּמֹתַי, בְּשִׁתֵּי תְרוּמוֹת הַכֶּתוּב מִדְבָר **[יד]**, אַחַת תְּרוּמָה טְהוֹרָה וְאַחַת תְּרוּמָה טְמֵאָה, וְכֻתִּיב לָדָּ, שְׂלָדָּ תִּהְיֶה לְהַסִּיקָהּ תַּחַת תַּבְּשִׁילָדָּ: **עֲרֵלָה**. מִכְּלָאֵי הַכֶּרֶם גָּמֵר, וְכֻלָּאֵי הַכֶּרֶם דְּכֻתִּיב (דְּבָרִים כב) פֶּן תִּקְדָּשׁ, תּוֹקֵד אֵשׁ: **אֵת שְׂדֵרְכּוֹ לִשְׂרָף**. אֲעֲרֵלָה וְכֻלָּאֵי הַכֶּרֶם קָאֵי, אֲכָלִים שֶׁל עֲרֵלָה וְשֶׁל כֻּלָּאֵי הַכֶּרֶם שְׂדֵרְכּוֹ לִשְׂרָף יִשְׂרָפוּ, מִשְׁקִין שְׂאִין דְּרַכּוֹ לִשְׂרָף יְקַבְּרוּ: **וּמִדְּלִיקוֹן בְּפֶת וּבְשָׂמֹן שֶׁל תְּרוּמָה**. מְשוּם דְּכֻלָּל תְּרוּמָה טְמֵאָה עִם חֲמִץ בְּפִסְחָה וְעֲרֵלָה וְכֻלָּאֵי הַכֶּרֶם דְּאִסוּרֵי הַנְּאָה נִינְהוּ, כִּי הֵיכִי דְּלֹא תִטְעִי לּוֹמַר שְׂגָם תְּרוּמָה טְמֵאָה אִסוּרָה בְּהַנְּאָה, הִדֵּר תִּנָּא וּמִדְּלִיקוֹן לְהַנּוֹת בְּפֶת וּבְשָׂמֹן שֶׁל

פרק ז - משנה ו

חוץ לזמנו. על מנת לאכול חוץ לזמנו או חוץ למקומו: **ישרפו.** מדכתיב
 בחטאת באש תשרף, למד על כל פסולים שבקדש שהן בשרפה **{טו}**: **אשם**
תלוי. אם שחטו וקדם זריקת דמו נודע לו שלא חטא, דהשתא הוי חלין
 בעזרה **{טז}**: **חטאת העוף הבאה על הספק.** כגון אשה שהפילה ספק ולד
 ספק רוח, כיון דחטאת יולדת מן העוף הוא כדכתיב (ויקרא יב) וכן יונה או
 תר לחטאת, מביאתה על הספק, דהואיל ואינה נקטרת לא אכפת לן אי
 זרק דם על הספק, ואינה נאכלת, דשמא לאו ולד הוה וחלין היא זו ונבלה,
 דאין חלין נאכלים במליקה, ותשרף, דהויא פשאר קדשים פסולים:
יטילנה לאמה. אמת המים היתה עוברת בעזרה ויוצאת לנחל קדרון.
 ואידי דעוף רד הוא מתמקמק ויוצא בקלוח המים: **כל הנשרפין לא**
יקברו. דלמא חפר אינש ומשפח להו ואכיל להו **{יח}**: **וכל הנקברין לא**
ישרפו. משום דכל הנקברין אפרן אסור. וכל הנשרפין כגון חמץ ותרומה
 וכלאים, אפרן מתר לכבוס בגדים. וכן כל הנשרפין דהקדש, נמי אפרן
 מתר **{יט}**, חוץ מתרומת הדשן דכתב ביה רחמנא (שם ו) ושמו אצל המזבח.
 ותניא, ושמו, בנחת. ושמו, כלו **{כ}**. ושמו, שלא יפזר: **רבי יהודה אומר**
כו. ואין הלכה כרבי יהודה בכל הנד תלתא כבי דמתניתין: